

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ

Αθήνα, 22.10.2012

Αρ. Πρωτ.: ΥΠ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α./ΓΡ.ΑΝ.ΥΠ./Κ.Ε./60

25 ΟΚΤ. 2012

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και Αίτησης Κατάθεσης
Εγγράφων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Μαρία Ρεπούση
2. Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας,
Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 2344/196/1.10.2012 Ερώτηση και Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 2344/196/1.10.2012 Ερώτησης και Αίτησης Κατάθεσης Εγγράφων της Βουλευτού κας Μαρίας Ρεπούση και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες υπηρεσίες μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το έργο «Επέκταση της Γραμμής 3 του Μετρό, τμήμα Χαϊδάρη-Πειραιάς» της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. ανήκει στη χωρική αρμοδιότητα της ΚΣΤ' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, της 1^{ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και της Εφορείας Νεωτέρων Μνημείων Αττικής. Οι παραπάνω Υπηρεσίες είχαν ενημερώσει την Κεντρική Υπηρεσία του τότε Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού για τις απόψεις τους αναφορικά με τα αρχαιολογικά ευρήματα και τα νεώτερα μνημεία αρμοδιότητάς τους που βρίσκονται στην πορεία του έργου με τα με αριθμ. πρωτ. 1331/192/28.2.2011 (Έκθεση Αναλυτικής Αρχαιολογικής Τεκμηρίωσης ΚΣΤ' ΕΠΚΑ προς το Γραφείο Συντονισμού και Παρακολούθησης Μεγάλων Έργων της Διεύθυνσης Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων), 1921/28.3.2011 και 8500/4.12.2006 (της 1^{ης} ΕΒΑ προς το ανωτέρω Γραφείο και τη Διεύθυνση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων αντίστοιχα) και ΕΝΜΑ/7009 π.ε./17.2.2011 και ΕΝΜΑ/1643/28.3.2012 (της ΕΝΜΑ) έγγραφά τους.

Σε ολόκληρη την πορεία της από το σταθμό ΠΕΙΡΑΙΑΣ έως και το τερματικό φρέαρ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ η γραμμή του έργου διασχίζει μεγάλο τμήμα της εντός των τειχών Ιπποδάμειας πόλης του αρχαίου Πειραιά, ενώ στην περιοχή Βόρεια και Δυτικά του σταθμού ΠΕΙΡΑΙΑΣ έχει εντοπιστεί τμήμα του βόρειου νεκροταφείου του αρχαίου Πειραιά. Σε όλο το υπόλοιπο μήκος του έργου (Νίκαια, Κορυδαλλός) που ταυτίζεται με την εκτός των Μακρών Τειχών «ύπαιθρο χώρα» έχουν εντοπιστεί κατά το παρελθόν στα πλαίσια του αρχαιολογικού ελέγχου των εκσκαφικών εργασιών στην ευρύτερη περιοχή θέσεις αρχαιολογικού ενδιαφέροντος με σημαντικά ευρήματα. Επίσης, σε μικρή απόσταση από το έργο εντοπίζονται στην περιοχή Αγίας Βαρβάρας ο Ιερός Ναός Αγίας Βαρβάρας, κηρυγμένο ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο, στην περιοχή Κορυδαλλού ο βυζαντινής περιόδου Ιερός Ναός Ταξιάρχων, στην ευρύτερη περιοχή και συγκεκριμένα στην

περιοχή Πειραιά ο Ιερός ναός Αγίας Τριάδος, νεωτέρων χρόνων, και ο Ιερός Ναός Αγίου Σπυρίδωνα, νεωτέρων χρόνων, κηρυγμένος ως μνημείο που χρήζει ειδικής κρατικής προστασίας. Ο Ιερός Ναός του Αγίου Κωνσταντίνου ανάγεται χρονολογικά στο β' μισό του 19^{ου} αι. και ως εκ τούτου υπάγεται στις διατάξεις του Νόμου 3028/2002 «Για την Προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς», άρθρο 6 περί κτηρίων παλαιότερων των 100 τελευταίων ετών. Ακόμα, ο σταθμός ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ πρόκειται να κατασκευαστεί στον περιβάλλοντα χώρο και σε οπτική επαφή με νεώτερα διατηρητέα μνημεία, το Δημοτικό Θέατρο Πειραιά και το κτήριο επί των οδών Ηρώων Πολυτεχνείου 40 και Σωτήρος. Ωστόσο, οι επεμβάσεις για την κατασκευή του σταθμού αυτού δεν θίγουν τα νεώτερα διατηρητέα κτήρια που βρίσκονται πλησίον του, όπως είναι το κτήριο του Δημοτικού Θεάτρου Πειραιά και ο Ιερός Ναός Αγίου Κωνσταντίνου, ενώ ο κήπος της πλατείας στην οποία χωροθετείται η είσοδος – έξοδος του σταθμού δεν έχει χαρακτηριστεί ως διατηρητέο μνημείο.

Με την Υ.Α. ΥΠΠΟΤ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ40/70875/3145/18.7.2011, κατόπιν ομόφωνης γνωμοδότησης του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, εγκρίθηκε η μελέτη χωροθέτησης του έργου «Επέκταση της Γραμμής 3 του Μετρό, τμήμα Χαϊδάρη-Πειραιάς» με συγκεκριμένους όρους.

Στο πλαίσιο του *Μνημονίου Συναντίληψης και Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού και του Υπουργείου Μεταφορών, Δικτύων και Υποδομών για τα Μεγάλα Δημόσια Έργα* (Κ.Υ.Α. ΥΠΠΟΤ/ΔΟΕΠΥ/ΤΟΠΥΝΣ/28534/22.3.2011, ΦΕΚ 527/5.4.2011) προβλέπεται αρχαιολογικός έλεγχος με τη διενέργεια διερευνητικών τομών σε όλες τις θέσεις όπου πρόκειται να γίνει εκσκαφή ανοικτού ορύγματος (φρεάτια και σταθμοί) και εάν κατά τη διενέργεια των δοκιμαστικών ανασκαφών ή κατά την διάρκεια των εργασιών, σε οποιοδήποτε τμήμα του έργου, διαπιστωθεί η ύπαρξη αρχαιοτήτων, οι εργασίες θα διακοπούν αμέσως και θα ακολουθήσει σωστική ανασκαφική έρευνα.

Το αρχαιολογικό ανασκαφικό έργο, καθώς και τα έργα προστασίας, συντήρησης και ανάδειξης θα ανήκουν στην αρμοδιότητα και διαχείριση των Περιφερειακών Υπηρεσιών του ΥΠ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α, οι Προϊστάμενοι των οποίων θα έχουν υπό την αποκλειστική διεύθυνση, εποπτεία και ευθύνη τους τις ανασκαφές, την κάθε είδους επιστημονική έρευνα, καθώς και τη μέριμνα για την τεκμηρίωση, αξιολόγηση, φύλαξη, συντήρηση, μελέτη και δημοσίευση των ευρημάτων, χωρίς καμία ανάμειξη του Κύριου του Έργου ή του Αναδόχου στα επιστημονικά – αρχαιολογικά στοιχεία ή στην αξιοποίηση του ανασκαφικού υλικού. Το πάσης φύσεως αναγκαίο προσωπικό στα αρχαιολογικά έργα θα προσλαμβάνεται από την ανάδοχο Εταιρεία του έργου με υπόδειξη της Περιφερειακής Υπηρεσίας του ΥΠ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Στα τμήματα της επιφανειακής έρευνας, των δοκιμαστικών τομών και της ανασκαφής θα απαιτείται απασχόληση συνεργείου αποτύπωσης, που θα απαρτίζεται από τοπογράφο και σχεδιαστές, για να αποτυπώνονται τα ευρήματα με την υπόδειξη του αρχαιολόγου πεδίου τα ευρήματα εγκαίρως και με ακρίβεια (συμβατικά και ψηφιακά). Τα κινητά ευρήματα της επιφανειακής έρευνας, των δοκιμαστικών τομών και της ανασκαφής θα αποθηκεύονται, συντηρούνται και τεκμηριώνονται με ευθύνη των αρμοδίων Περιφερειακών Υπηρεσιών του ΥΠ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α από κατάλληλο προσωπικό στα εργαστήριά τους ή σε χώρους που θα δημιουργηθούν, εάν τα εργαστήρια αυτά δεν επαρκούν για την υποδοχή των νέων ευρημάτων. Με την ανεύρεση αρχαίων σε κάθε ανασκαφικό τομέα και, προκειμένου να εξασφαλισθεί η προστασία των κινητών ευρημάτων, ο Κύριος του Έργου ή ο

Ανάδοχος θα μεριμνούν, για όσο χρόνο διαρκέσει η ανασκαφή, για τη φύλαξη της περιοχής και οφείλουν για το σκοπό αυτό να προσλαμβάνουν και να διαθέτουν, κατά τις ανάγκες, φυλακτικό προσωπικό, που θα απασχολείται όλο το 24ωρο με εναλλασσόμενες βάρδιες.

Για τη διατήρηση και την προστασία των αρχαιοτήτων που θα αποκαλυφθούν, θα εφαρμόζονται οι κείμενες διατάξεις της αρχαιολογικής νομοθεσίας και οι σχετικές δαπάνες θα βαρύνουν τον Κύριο του Έργου. Οι μελέτες που θα απαιτηθούν, κατόπιν γνωμοδότησης του αρμόδιου γνωμοδοτικού οργάνου, για την προστασία, τη συντήρηση και την ανάδειξη μνημείων και αρχαιολογικών χώρων στη ζώνη του τεχνικού έργου και του απαλλοτριωμένου για τις ανάγκες του χώρου θα εκπονηθούν υπό την επίβλεψη του ΥΠ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α. Τα εμπλεκόμενα στο έργο μέρη θα συνεργαστούν για την ανάδειξη και δημοσίευση των αρχαιοτήτων που θα έλθουν στο φως με τις αρχαιολογικές ανασκαφές σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (άρθρο 39 του Ν. 3028/2002), καθώς και για τη διατήρηση και προβολή των αρχαιολογικών μνημείων, με κάθε μέτρο που θα κριθεί πρόσφορο (π.χ. εκδόσεις, ημερίδες, εκδηλώσεις, μόνιμες ή περιοδικές εκθέσεις, δημιουργία προσβάσεων στους αρχαιολογικούς χώρους και σήμανσή τους, μεταφορά και διατήρηση μνημείων σε παρακείμενους χώρους κλπ.).

Στην παρούσα φάση αναμένεται η υποβολή των μελετών κατασκευής και διαμόρφωσης των προβλεπόμενων σταθμών προς έγκριση, μετά από γνωμοδότηση του αρμοδίου Συμβουλίου του ΥΠ.ΠΑΙ.Θ.Π.Α.

Επίσης, στο παρόν χρονικό διάστημα και αφού έχει προηγηθεί εξαντλητική αρχαιολογική τεκμηρίωση με τη μελέτη των διαθέσιμων βιβλιογραφικών αναφορών και του συνόλου του σχετικού υλικού που διαθέτει το αρχείο της ΚΣΤ' ΕΠΚΑ πραγματοποιείται, υπό την εποπτεία της Εφορείας και με τη συνεχή επίβλεψη αρχαιολόγων που έχουν επιλεγεί από την ίδια, αρχαιολογικός έλεγχος με τη διενέργεια δοκιμαστικών τομών στο χώρο κατασκευής των σταθμών ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ, ΝΙΚΑΙΑ και ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ. Στην περίπτωση του τελευταίου έχουν από τις 20.9.2012 εντοπιστεί σαφείς ενδείξεις ύπαρξης αρχαιοτήτων και επίκειται άμεσα, παράλληλα με τη διαδικασία αρχαιολογικού ελέγχου, να ξεκινήσει σωστική ανασκαφική έρευνα τα αποτελέσματα της οποίας θα προσδιορίσουν τις περαιτέρω ενέργειες που σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για την προστασία και την ανάδειξη των κινητών και ακίνητων αρχαιοτήτων που θα αποκαλυφθούν.

ΑΝΑΓΗΦΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Εσωτερική Διανομή:

1. Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού
Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
2. ΔΙΠΚΑ
3. ΔΒΜΑ
4. ΔΑΒΜΜ
5. ΔΙΝΕΣΑΚ
6. ΔΑΝΣΜ
7. ΚΣΤ' ΕΠΚΑ
8. 1^η ΕΒΑ
9. ΕΝΜΑ

24/10/12